

PÁLYAMŰ

a Tatabányai Törvényszék Büntető Kollégiuma kollégiumvezetői állására

„Tedd. Vagy ne tedd. De ne próbáld”
Yoda mester

dr. Budai Vince
budaiv@tatabanyait.birosag.hu

Az Országos Bírósági Hivatal elnöke a 174.E/2019. (III. 20.) OBHE határozattal írt ki pályázatot a Tatabányai Törvényszék Büntető Kollégiumának kollégiumvezetői helyére.

A kollégiumvezetői tevékenységet több jogszabály, illetve szabályzat rendezi. Így a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (Bsz.) 124.§ (1)(2) bekezdése, *mely szerint a kollégiumvezető szervezi a kollégium munkáját, évente beszámol a kollégiumnak a pályaművében szereplő tervek megvalósulásáról, illetve a megelőző naptári évre kitűzött célok és intézkedések végrehajtásáról és azok eredményéről. Ellátja továbbá a jogszabály, az OBH elnökének szabályzata vagy az OBH elnökének határozata, továbbá a bíróság szervezeti és működési szabályzata szerint hatáskörébe utalt feladatokat.* Szükséges továbbá hivatkozni a 6/2015. (XI. 30.) OBH utasításban (az igazgatási szabályzatban) írtakra is.

A Tatabányai Törvényszék Szervezeti és Működési Szabályzatának III/1.1 pontja értelmében *a kollégiumok szakmai munkáját a kollégiumvezető irányítja. A kollégiumok nyilvánítanak véleményt – a járásbírósági, illetve a közigazgatási és munkaügyi bírósági állásra benyújtott pályázat kivételével – a bírói állaspályázatokról, részt vesznek a bírák szakmai tevékenységének az értékelésében, véleményezik az ügyelosztási tervet, véleményt nyilvánítanak a Bsz. 131. § c) pontjában meghatározott vezetői állaspályázatokról, és kezdeményezhetik a bírósági vezetők bírósági vezetői vizsgálatának elrendelését, vagy felmentését. A kollégiumok javaslatot tesznek az ítélkezési tevékenység egységessége érdekében, folyamatosan együttműködnek a Kúriával és más bírósági szervezetek kollégiumaival, valamint ellátják a törvény által meghatározott egyéb feladatokat.*

A kollégiumi üléseket a kollégiumvezető hívja össze, a kollégiumvezető határozza meg a kollégium ügyrendjét, melyet a kollégium véleményével jóváhagyásra a törvényszék elnöke elé terjeszt. Elemzi és figyelemmel kíséri a bírák és a másodfokú tanácsok ítélkezési tevékenységének az alakulását, javaslatot tesz a másodfokú tanácsok összetételére. Feladata a vitás jogalkalmazási kérdések elemzése, az előterjesztések elkészítése, a másodfokú ügyeket tárgyaló tanácselnök feljegyzéseinek, a másodfokú ítélkezés általánosító tapasztalatainak évenkénti összegzése, hasznosítása. Figyelemmel kíséri továbbá az eljárási határidők és ügyviteli szabályok érvényesülését. Ellátja a jogegységi eljárással kapcsolatos feladatokat, rendszerezi, elemzi az elvi határozatokat. Közreműködik a fogalmazók, titkárok képzésében. Az elnök által elrendelt bírói értékelések esetében ellátja a bíró értékelését, vagy kijelöli a vizsgálat lefolytatását végző bírót, továbbá intézi a Bjt. által meghatározott bíróértékeléssel kapcsolatos feladatait. Részt vesz az ítélőtábla azonos ügyszakában működő kollégium munkájában. Közreműködik a panaszügyek intézésében. Részt vesz a bíróság jelentéstételi, véleményezési, tájékoztatási kötelezettségének teljesítésében. Szakmailag felügyeli és irányítja a szakág szerinti kezelő- és leíró irodák munkáját. Folyamatosan tájékoztatja a törvényszék elnökét a kollégium munkájáról. A kollégium és saját igazgatási tevékenységéről évente beszámolót készít, melyet vezetői értekezleten ismertet. Elvégzi a törvényszéken az ügyek kiosztását; bírói álláshely megüresedése esetén döntés előkészítő javaslatot készít az elnök részére, melyben részletesen ismerteti az álláshely betöltésének indokait.

Az arányos munkateher megteremtése, az ügyérkezési és létszám-aránytalanság kiküszöbölése érdekében állandó jelleggel vizsgálja az ítélkezés időszerűségét, a bírák kirendelésének szükségességét, feltárja a hosszú pertartamú ügyek elhúzódásához vezető okokat és erről szükség szerint, de legalább félévente jelentést készít a törvényszék elnökének. Az ennek eredményeként

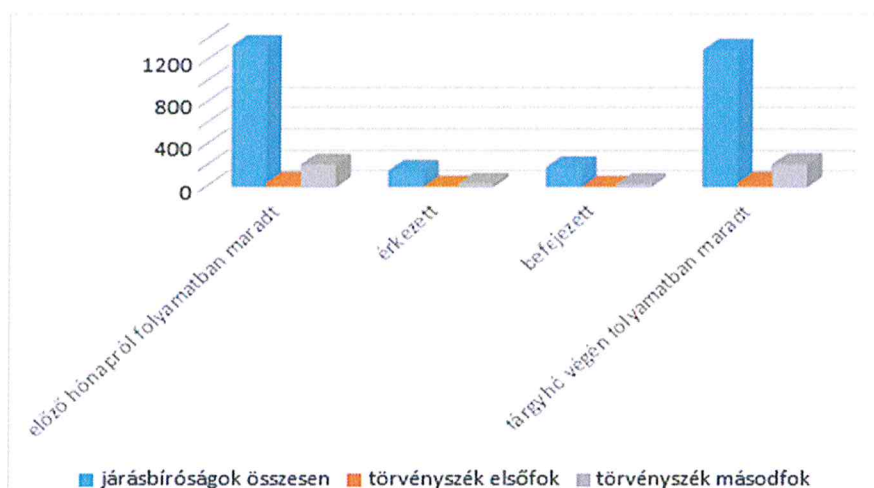

készített akcióterv végrehajtása a kollégiumvezető feladata azzal, hogy azok megvalósulásáról, a megtett intézkedésekről jelentést készít a törvényszék elnökének.

A pályaművemben nem szeretném a kollégiumvezetőként eltöltött hat év valamennyi ügyforgalmi adatát rögzíteni, illetve azokat végigelemezni. Álláspontom szerint a pályaműnek nem ez a lényege, hiszen az adatok valamennyi elnöki beszámolóban megtalálhatók, azok elemzésével, illetve az azokból kinyerhető következtetésekkel együtt. Láttatni szükséges azonban a kezdő időpontot, azt a helyzetet, amikor a kollégiumvezetői tevékenységemet elkezdtem, illetve a jelent, vagyis ahová a Tatabányai Törvényszék és az illetékessége alá tartozó járásbíróságok bírói, bírósági titkárai eljutottak. Az eltelt időszakot nem aposztrofálhatom pusztán saját tevékenységként, ezek az adatok ugyanis valamennyiünk munkáját, erőfeszítését tükrözi, melyhez én is a saját erőmnek megfelelően járultam hozzá.

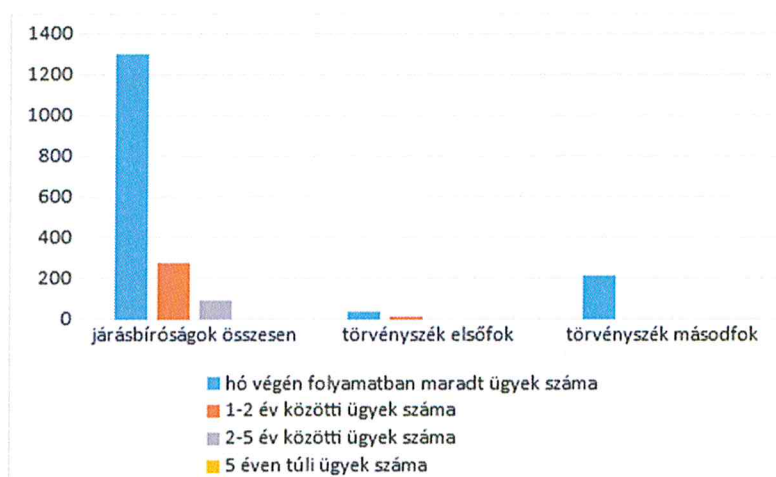
2013. márciusában megbízott kollégiumvezetőként kezdtem az igazgatási tevékenységet. Akkor az alábbi adatokkal találkozhattunk (törvényszék másodfokán ekkor öt bíró, elsőfokán két bíró, míg a járásbíróságokon tizenhat bíró ítélezett):

2013. március 31-én	előző hónapról folyamatban maradt	érkezett	befejezett	tárgyhó végén folyamatban maradt
járasbíróságok összesen	1342	152	190	1304
törvényszék elsőfok	42	4	3	43
törvényszék másodfok	210	33	26	217

Az éven túli ügyek adatai ebben az időben:

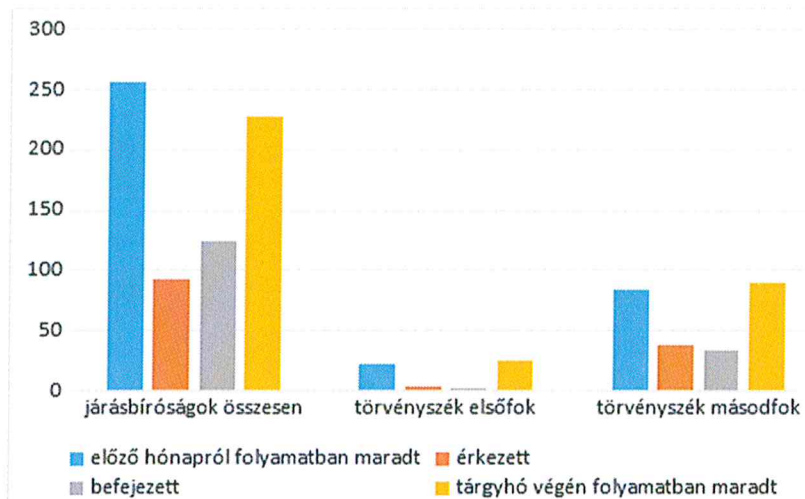
2013. március 31-én	hó végén folyamatban maradt ügyek száma	1-2 év közötti ügyek száma	2-5 év közötti ügyek száma	5 éven túli ügyek száma
járásbíróságok összesen	1304	286 (21,93%)	92 (7,055%)	5 (0,38%)
törvényszék elsőfok	43	7 (16,27%)	6 (13,95%)	1 (2,32%)
törvényszék másodfok	217	1 (0,46%)	1 (0,46%)	-

Szeretném a jelenlegi, 2019. március végi adatokat is megjeleníteni (törvényszék másodfokán ekkor nyolc bíró, elsőfokán változatlanul két bíró, míg a járásbíróságokon tizenöt bíró ítélkezik):

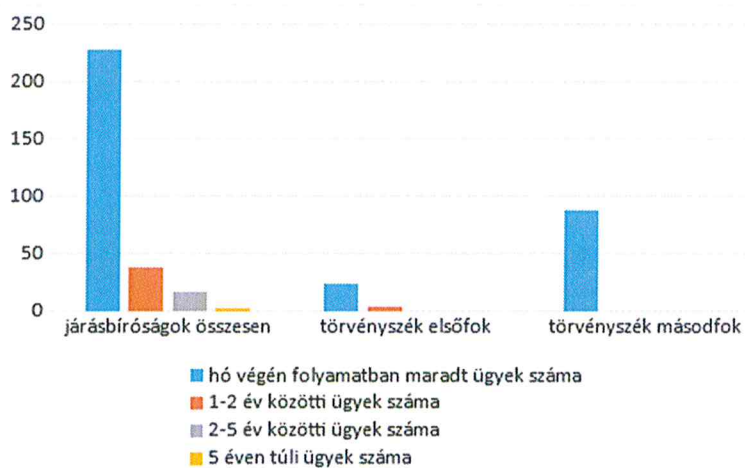
2019. március 31-én	előző hónapról folyamatban maradt	érkezett	befejezett	tárgyhó végén folyamatban maradt
járásbíróságok összesen	256	94	123	227
törvényszék elsőfok	23	4	2	25
törvényszék másodfok	84	38	33	89

Az éven túli ügyek adatai 2019. március 31-én:

2019. március 31-én	hó végén folyamatban maradt ügyek száma	1-2 év közötti ügyek száma	2-5 év közötti ügyek száma	5 éven túli ügyek száma
járásbíróságok összesen	227	39 (17,18%)	16 (7,04%)	2 (0,88%)
törvényszék elsőfok	25	3 (12%)	1 (4%)	1 (4%)
törvényszék másodfok	89	1 (1,12%)	-	-

2013-hoz képest 201-re a folyamatban maradt ügyek száma 83%-kal csökkent, az 1-2 év közötti ügyek száma 87%-kal, a 2-5 év közöttiek szintén 83%-kal, az öt éven túliak 60%-kal. Törvényszék első fokán a folyamatban maradt ügyek száma az 1-2 év közötti ügyek száma 58%-kal, a 2-5 év közöttiek 84%-kal csökkent, az öt éven túliak száma nem változott. Törvényszék másodfokán a folyamatban maradt ügyek száma 59%-kal csökkent, az 1-2 év közötti ügyek száma nem változott, míg két éven túli ügy már nincs folyamatban.

Azt gondolom, hogy ezek a statisztikai adatok magukért beszélnek. Mi rejtőzik ezek mögött az adatok mögött? Számptalan átszervezés (a másodfokú tanácsok összetételét a bírói létszámhelyek betöltésével az arányos munkateher szem előtt tartásával változtattuk meg, a Tatabányai Járásbíróságon megszűnt az, hogy a nyomozási bírói tevékenységet és a bíróság elé állításos ügyeket főleg egyetlen bíró vitte, illetve itt bevezetésre került a Debrecenben kialakított szignálási modell, a szabálysértési ügyek nagy része központosítással ugyancsak a székhelyi bíróságra került), vizsgálat és célvizsgálat, igazgatási intézkedések sora, beszámolók, jelentések kérése és elemzése, megyei szinten történő besegítések és ezek megszervezése, szakmai tanácskozások, tárgyalási pótnapok, konzultációk és egyeztetések.

Ezalatt az idő alatt két célvizsgálatot folytatott le a büntető kollégium a két éven túli ügyek kapcsán, ezek eredményét valamennyi bíróval átbeszéltük. A járásbírói vezetőktől rendszeresen jelentéseket kértem az ügyek kitűzésének elmaradásáról, a kitűzések pótlásáról, így állhatott elő azt az örvendetes helyzet, hogy míg 2013 júniusában járásbírói szinten a peres büntető ügyek 45,2 %-a nem volt kitűzve, addig ez a számarány 2019 márciusában már csak 3,62% volt.

Az Országos Bírósági Hivatal elnöke által megfogalmazott, ám a bíróság egészét érintő stratégiai célokról – azokat Komárom-Esztergom Megyére vonatkoztatva – az alábbiakat állapíthatjuk meg.

A BÍRÓSÁGOK AZ ALKOTMÁNYOS KÖTELEZETTSÉGÜKET TELJESÍTSÉK; A FÜGGETLEN BÍRÓK MAGAS SZÍNVONALON ÉS IDŐSZERŰEN ÍTÉLKEZZENEK

A jelenlegi helyzetet bemutató táblázat alapján megállapítható, hogy Komárom-Esztergom Megyében időszerű az ítélezési tevékenység. A 2019. március 31-én folyamatban volt járásbírói szinten összesen 227 büntető peres ügyből mindössze 18 ügy volt két éven túli (az összes folyamatban volt ügy 7,92%-a), ebből 2 ügy volt öt éven túli (ez még az 1%-ot sem éri el a folyamatban maradt ügyek számához képest, ténylegesen 0,88%). Volt olyan hónap is, ahol egyes járásbíróóságokon nem volt folyamatban két éven túli büntetőügy. A törvényszéki elsőfokú ügyek közül összesen két ügy két éven túli (vagyis az összes folyamatban lévő ügy 8%-a), ebből az egyik öt éven túli (4%).

Az időszerűség azonban önmagában nem elég, szükséges, hogy magas színvonalú ítélezés is társuljon az időszerű befejezésekhez. Ez utóbbinak a legjobb mérőszáma azonban – a véleményem szerint – nem a helybenhagyások száma (természetesen ez is fontos, de nem egyedüli mérőszámként), hanem inkább a hatályon kívül helyezések számának az alakulása.

Az ítékezés színvonalát vizsgálva két időszakot hasonlítottam össze: 2017. szeptember 1. és 2018. június 30. között összesen 304 fellebbezett peres ügy érkezett a törvényszék másodfokára, ebből hatályon kívül helyezésre 27 ügyben került sor (az ezalatt az időszak alatt befejezett összes – azaz 395 ügy – 6,83%-a). Ezzel szemben 2018. július 1-jétől 2019. március 31-ig tartó időszak alatt 262 peres fellebbezett ügy érkezett, 260 befejezés volt, és ebből mindössze 7 ügyben született hatályon kívül helyező végzés (a befejezések 2,69%-a). Látványosan csökkent tehát a hatályon kívül helyezések száma, melynek okát három tényezőben látom:

- ✓ a kevesebb ügyérkezés folytán az elsőfokú ítéletek megalapozottabbak, hatályon kívül helyezést generáló eljárásjogi problémák kevesebb számban fordulnak elő;
- ✓ korlátozott felülbírálat esetén nincs eljárásjogi lehetőség a megalapozottság vizsgálatára (az érkezett ügyek majdnem fele, 40,45%-a már korlátozott felülbírálatú volt!);
- ✓ az új Be. a másodfokú kasszációs szerepet csökkentette és a reparációra helyezte a hangsúlyt, ezáltal a másodfokú tanácsok a megalapozatlanság kiküszöbölésére nagyobb jogosultságot kaptak (ami nemcsak jogosultság, de egyúttal kötelezettség is).

A fenti hatályon kívül helyezési számok mellett az ítéletek megalapozottságára az egyéb mutatókból is lehet következtetni. Ehhez ugyancsak két hasonló időszakot vettem alapul (bár a két időszakban eltérő eljárási törvény volt hatályban, ami a következtetést némileg torzíthatja):

	befejezések száma	megváltoztatás		helybenhagyás	
		abszolút számban	százalékos arányban	abszolút számban	százalékos arányban
2018. január 31. – 2018. március 31.	137	71	51,82%	42	30,65%
2019. január 31. – 2019. március 31.	94	54	57,44%	34	36,17%

Mivel a befejezések száma eltérő volt a két időszakban, ezért abszolút számokban nem lehet a két időszakot összehasonlítani, mert torz eredményt adna, helytállóbb ezért a százalékos arányszámok használata. A fenti adatok alapján látható, hogy abszolút számokban ugyan nem, de százalékos arányban nőtt a helybenhagyások száma, és ez is arra enged következtetni, hogy a járásbírói elsőfokú döntések megalapozottabbakká váltak, azokhoz még a járulékos kérdések szintjén sem kell „hozzányúlni”.

A már hivatkozott, a két éven túli ügyekkel kapcsolatos vizsgálatok több elnöki intézkedést generáltak, mely következtében jelentősen sikerült ezeknek az ügyeknek a számát csökkenteni. Emellett az öt éven túli ügyek száma is csökkent, a megyénkben jelenleg összesen három öt éven túli ügy van, mindhárom hatályon kívül helyezés folytán újraindult ügy.

A cél természetesen az, hogy ilyen ügyek ne legyenek, minden ügyet sikerüljön időben, legfeljebb öt éven belül befejezni, illetve két éven túli ügy is csak olyan legyen, amely hatályon kívül helyezés miatt ilyen hosszú pertartamú.

AZ EMBERI ERŐFORRÁSOK OPTIMÁLIS ELOSZTÁSA, HASZNOSÍTÁSA

A korábbi pályázatom egyik lényegi eleme volt, hogy az igazgatási vezetők egymást segítő és nem egymás ellen dolgozó vezetők. Jóllehet a feladatok és hatáskörök között különbségek vannak a törvényszék elnöke és kollégiumvezetője között, ám ha nem rendelik tevékenységüket alá a közös céloknak, ezek a célok nem érhetők el, és ennek végső soron az adott megye bírói kara látja a kárát. A törvényszék elnökének 2019. évben benyújtott pályázatában ez szintén központi mondanivaló volt, egyúttal a többi igazgatási/szakmai-igazgatási vezető felé elvárás-ként is megfogalmazódott.

A vezetői kar egységes fellépése, illetve a közös gondolkodás talán sehol máshol nem érhető annyira naprakészen tetten, mint az emberi erőforrások optimális elosztásában, illetve azok hasznosításában. Ennek alapja az egységes munkateher, melynek kialakítása azért is nehéz feladat, mert egymáshoz kell mérni – vagy legalábbis megpróbálni – a különböző ügyszakokban, illetve különböző területen dolgozó kollégák munkáját annak érdekében, hogy senki ne érezze magát túlzottan leterhelve, senkinek ne legyen kevesebb/több dolga, mint másnak.

Az emberi erőforrások optimális elosztását igyekszik az ügyelosztási rend lekövetni. Bár ez évente készül, ugyanakkor sosem kőbe vésett, azt akár egyik pillanatról a másikra is kell alakítani. Erre került sor például 2016 decemberében a 21/2016. (XI. 30.) AB határozat eredményeként, amikor az Alkotmánybíróság döntése folytán a fellebbezett büntető peres ügyekből olyan másodfokú tanácsok lettek kizárva, akik korábban eljárhattak. Kis törvényszék révén ez különösen nehéz volt, a helyzet részben azonnali megoldást igényelt, részben pedig hosszú távra is előre kellett gondolkodni. A fellebbezteli tanácsok elnökei és előadó bírói azonnal segítséget nyújtottak számomra, kiválogatták az érintett ügyeket, és így az átszignálásuk az AB döntés hatályba lépést követő két napon belül már megtörtént. Itt kell megemlíteni azokat a járásbíró-sági bírókat is, akik törvényszéki elsőfokú ügyek letárgyalását vállalták be úgyszintén ennek a helyzetnek a megoldása érdekében. Hosszú távon a nyomozási bírói határozattal szembeni fellebbezett ügyeket azokra a tanácsokra szignáltam, akiknél az ügy már előzményként megfordult, elkerülve ezzel azt, hogy más bírók a későbbiek során kizártak legyenek. Azokban az ügyekben pedig, amiknek nem volt előzménye a kezdeti időszakban tagként igyekeztünk polgári ügyszakos bírókat is bevonni, máskülönben az a helyzet állt volna elő, hogy később, a fellebbezett peres ügyben lehetetlenült volna el (vagy legalábbis megnehezült volna) az ítélezési tevékenység. Hosszú távon ezek az elképzelések beváltak, jelenleg a kis létszám mellett is – rugalmas tanácsalakítási lehetőségek folytán – a nyomozási bírói fellebbezett ügyekben büntető ügyszakos kollégákból kialakított tanácsok döntenek.

Az erőforrások optimalizálása érdekében volt szükséges a másodfokú tanácsok rendszerének átszervezése is, amivel elérhető lett, hogy valamennyi tanács azonos referádával, és azonos ügyteherrel dolgozzon (jelenleg mindegyik tanácsban egy tanácselnök és egy előadó bíró van, valamennyi tanácselnök és előadó bíró ugyanannyi napon tárgyal), így a tanácsok tevékenysége

egymással jól összehasonlítható. A bírók összefogását pedig az is jelzi, hogy nem jelent problémát a tanácselnököknek sem, ha más tanácsban előadóként kell ítélni, mint ahogy meg tudjuk oldani azt is, ha bíróvizsgálat miatt egy-egy tanácselnök vagy bírót vizsgáló előadó bíró tárgyalási kedvezményt vesz igénybe és őt a tárgyalási napokon helyettesíteni kell; így számomra sem jelenthet problémát, hogy akár tanácsvezetőként, akár előadó bíróként ítéleznek, vagy éppen elsőfokú peres ügyet tárgyaljak, melyre többször is volt példa.

Az arányos munkateher vizsgálata részéről nemcsak a törvényszéket illetően történik meg, hanem folyamatosan figyelemmel kísérem a járásbíróságok bíróinak munkaterhét is, hónapról-hónapra az egyes bíróságokról beérkező statisztika alapján. Az ezekben található adatok fontos forrásul szolgálnak arra, hogy hogyan alakul az ítélezés időszerevége, látható-e valamilyen trend, amelybe bele kell avatkozni. Amennyiben igen – szükség esetén pl. célvizsgálattal – kell feltárni a problémákat, felvázolni a problématerképet és ez alapján pedig intézkedéseket hozni. Amit korábban elmondtam az ügyelosztási tervvel kapcsolatban az igazgatási vezetők együttműködéséről, az ilyen problématerképek esetén még fokozottabban érvényesül az, hogy itt már nemcsak a büntető ügyszakot érintően, hanem valamennyi igazgatási vezető együttműködéséről van szó, ügyszaktól függetlenül. Egy büntető ügyszakot érintő beavatkozás ugyanis lehet, hogy érinti a szabálysértési ügyszakot is, vagy éppen a civilisztikában lehetetleníti el a hatékony munkavégzést. Ennek érdekében folyamatos kapcsolatban vagyok a civilisztikai kollégiumvezetővel, egyeztetünk, az elnöki megbeszéléseken pedig közösen alakítjuk ki a végső döntést.

A kollégium két célvizsgálatot végzett el, 2015 nyarán a járásbíróságokat érintően a két éven túli ügyeket, 2018-ban pedig törvényszéki elsőfokkal együtt a járásbíróságok másfél éven túli ügyeit vizsgálta. Mindkét esetben az összes ilyen pertartamú ügy vizsgálata megtörtént, ezzel kapcsolatban összefoglaló jelentések készültek, elnöki intézkedések születtek. Ezen túlmenően, a hosszú pertartamú ügyek számának csökkentése érdekében szükséges volt a besegítések megszervezése, illetve járásbírósági ügyeket mindkét alkalommal én magam is tárgyaltam.

A Tatabányai Járásbíróság létszámhelyzete többször is a kritikus állapot közelében volt, ennek megfelelően volt szükséges beavatkozni. Ez megtörtént az igazgatási vezetés részéről tartós – egy éves, vagy azon túli – kirendelésekkel, vagy éppen a bíróság elé állításos ügyek megszerzésével (a Tatai Járásbíróság két büntetőbírója és a törvényszék egy büntetőbírója vállalta, hogy 2018-ban egy évig a bíróság elé állításos ügyekben ők járnak el). Mára a székhelyi bíróság létszámhelyzete stabilizálódott, így várható, hogy az ítélezés időszerevége megtartható, illetve azon még javítani is lehet.

Nem volt nehéz a kollégák hozzáállása miatt a hármas tanácsok megszervezése sem 2018-ban. Már év elején felmértem, és ezt a felmérést év közben még egyszer megismételtem, hogy milyen ügyteher várható az ilyen jellegű (vagyis a gazdálkodással összefüggő kiemelt bűncselekményes) ügyekben. Őt polgári ügyszakos kolléga vállalta ezt a feladatot (amely kör akár még több kollégával is bővíthet a polgári kollégiumvezető tájékoztatása alapján). Az első ilyen ügyek az eltelt időben már meg is érkeztek, illetve ezek között befejezések is voltak. 2019. év második felében szükséges az eltelt egy év tapasztalatait átbeszélni annak érdekében, hogy még hatékonyabb legyen az ilyen ügyek előkészítése, majd tárgyalása.

A törvényszék első fokán két kolléga ítélezik, akik közül az egyik kirendeléssel látja el a feladatot (túl azon, hogy büntetés-végrehajtási bíróként és sajtószóvivőként is dolgozik). Az ügyforgalmi adatokból – illetve a kötelező hármas tanácsok kialakítása miatt – is kitűnően szükségesnek törvényszék első fokára két büntető bíró, ezért indokolt lehet a kirendelés helyett egy

büntető ügyszakos álláshely átcsoportosításával állandó bíró helyet biztosítani akkor, amikor egy járásbíróság hely megürül. Emellett fontos lesz a büntetés-végrehajtási ügyszak helyzetének az áttekintése is (erre 2019-ben a Büntető Kollégium célvizsgálatot fog folytatni), és amennyiben a célvizsgálat esetlegesen hiányosságokat tárna fel, az ottani munkafolyamatok átszervezése válik majd szükségessé.

A szabálysértési ügyeket érintően is történtek jelentős változások az elmúlt hat évben. 2012. március végén még csak 459, 2013. március 31-én már 1231 elsőfokú szabálysértési ügy volt folyamatban, ami rövidesen több, mint 1700-ra emelkedett. Kezdetben a titkári helyek átcsoportosításával próbáltuk ezt a jelenséget kordában tartani, és amikor ez nem vezetett eredményre, 2015. január 1-jétől a Budapest Környéki Törvényszék által kidolgozott modellt vettük át. Ennek alapján a székhelyi bíróságon került központosításra a szabálysértési ügyek nagy része (a távolság okán az elzárással is büntethető szabálysértési ügyek egy kevés része maradt csak az Esztergomi Járásbíróságon). Az intézkedés eredményes volt, az ügyszám folyamatosan csökkent, év végére már 888-ra. Jelenleg a kezdeti időhöz képest az elsőfokú szabálysértési ügyek száma annak töredéke (472 ügy, azaz a 2013. március 31-i állapothoz képest 2019. március 31-én annak 38,34%-a), de a hónapról hónapra nyomon követve a statisztikai adatokat azt lehet megállapítani, hogy nem arányosan csökkent az ügyszám, a befejezéseket érintően többször is megtorpanás látszott. Ezért ennek okát vizsgálándó a Büntető Kollégium az idei év második felére célvizsgálatot rendelt el.

Az optimális munkaerőelosztást a bíróságokra általánosságban a 2018. január 1-jén hatályba lépett 2015. évi CCXXII. törvény, az ún. e-ügyintézési törvény miatt folyamatosan szem előtt kell tartani. Ez a jogszabály a munkaterhet bizonyos szinten megnöveli a kezelőirodákban dolgozó, illetve a bíró mellé beosztott tisztviselők esetében, különösen, ha a Beisz. 2019. január 1-jei módosítását is nézzük. Mint minden újdonság – a rutin hiánya folytán – sokkal több energiáfordítást igényel, a kezdeti nehézségeken azonban sikeresen túllendültünk. Látni kell azonban azt, hogy egy-egy kolléga tartós kiesése azonnali megoldást és munkaerő-átcsoportosítást igényel, ezért nem lehet sem össz-megyei, sem helyi szinten elégedetten nyugtázni a jelenlegi helyzetet, emiatt folyamatosan monitoringozni kell a helyzetet. A váratlan szituációkat rövid távon ideiglenes munkaerő-átcsoportosítással meg lehet oldani, ám ennek a hatása hosszú távon nem érvényesül. Hosszú távon megfelelő oktatással lehet ezt megoldani, ezért indokolt belső képzések indítása az eltérő ügyszakokban dolgozó tisztviselőknek, ügyintézőknek annak érdekében, hogy könnyebben lehessen az ideiglenesen kiesőket pótolni. Ezzel a bíróság még inkább erősíteni tudja a szolgáltató jellegét.

Ebben a körben szeretném előrevetíteni a tárgyi feltételek biztosításának a témakörét is, hiszen a GlobalSpeech beszédfelismerő program minél szélesebb körű használata munkaerőt szabadít fel az igazságügyi alkalmazottak körében, ezt a felszabaduló munkaerőt pedig fel lehet használni például az e-ügyintézés hatékonyabb megoldása (így a rendszeressé váló szkennelés, iratok feltöltése, stb.) érdekében.

A statisztikai adatokból látható, hogy törvényszékünk most már nem csupán saját ítélezési területén belül tudja a segítségét felajánlani, hanem – más törvényszékekhez hasonlóan – mégyn kívül is. Így 2019-ben mind első-, mind másodfokú ügyszakban a Székesfehérvári Törvényszéktől veszünk át mintegy 600 kártalanítási ügyet.

TÁRGYI FELTÉTELEK BIZTOSÍTÁSA, AZOK OPTIMÁLIS ELOSZTÁSA ÉS HASZNOSÍTÁSA

Valamennyi bíró, bírósági titkár önálló számítógépes munkaállomással rendelkezik, ez asztali gép vagy mobil eszköz. Emellett a könyvtárunk folyamatosan bővül, illetve rendelkezünk belső tudástárral is: a döntvénytárunkba feltöltésre kerül minden másodfokú peres ügydöntő határozat, könnyen kereshető módon. Ez utóbbi keresőprogram jó gyakorlatként megosztásra került, azt több megye is átvette. Ezen túlmenően a belső honlapon a Büntető Kollégium valamennyi döntése, nyilvános üléseinek a jegyzőkönyvei, valamint azok a másod-, harmadfokú- vagy kúriai határozatok, amelyek a joggyakorlat egységesítése szempontjából kiemelkedő jelentőségűek, szintén feltöltésre kerülnek, külön az anyagi jogilag, és külön az eljárásjogilag érdekes döntések.

Ahogy korábban is utaltam rá, a beszédfelismerő program – a GlobalSpeech – használata nemcsak a bírói munkát segíti, hanem a tisztviselők munkáját is. Először ugyan látványosan a tisztviselők munkájában jelenik meg, ám nem szabad elfelejteni, hogy a tisztviselői karban felszabaduló munkaerő-kapacitás más területen vehető igénybe, ami az ítélkezési tevékenységet segíti, végső soron tehát a bírói kar segítségét jelenti. Megyénkben összesen 42 licenc került megvásárlásra, ennek újraosztása a jelen pályázat idejében történik, a fenti cél érdekében – többek között – én magam is igényeltem.

Részben a tárgyi feltételek biztosítása, részben a bírósághoz való hozzáférés egyszerűsítése témakörében lesz fontos az Ítélezést Támogató Rendszer (ITR) központi bevezetése. Bár rajtunk, bírókon kívül állónak tűnik, ugyanakkor az, hogy ezzel a lehetőséggel hogyan, mennyire barátkozunk meg, milyen gyorsan állunk át ennek a használatára, már rajtunk múlik. Az ezzel kapcsolatos tárgyi eszközök egy része már kiadásra került, jelenleg előttünk álló rövid távú feladat a képzések megszervezése és lebonyolítása.

A BÍRÓSÁGI SZERVEZET INTEGRITÁSA, AZ ÍTÉLKEZÉSI ÉS IGAZGATÁSI MUNKA ÁTLÁTHATÓSÁGA, UTÓBBI KISZÁMÍTHATÓSÁGA ÉS ELLENŐRZÖTTSÉGE

Már utaltam korábban az ítélkezési és igazgatási munka átláthatóságára az ügyelosztási rend kialakítása kapcsán. Nem kívánom az ott leírtakat ezen a helyen megismételni, azonban fontosnak érzem jelezni, hogy 2018. évben a fellebbviteli ügyszakban sikerült megszervezni a teljesen automatikus ügyelosztási rendet: a fellebbviteli ügyek szignálása az aznap beérkezett ügyekben a fellebbviteli ügyészi ügyszám sorrendjében történik, az emelkedő tanácsszámoknak megfelelően. Ezzel a munkateher – a nagy számok törvénye alapján – hosszú távon kiegyenlítődik, személyi beavatkozás csak kivételesen történhet, akkor, ha az adott tanács valamennyi tagja ki van zárva az ügy további intézéséből. Ugyanakkor a törvényszéki elsőfokú ügyek érkezése nem olyan számú, mint a fellebbezett ügyeké, ezért ott – elsődlegesen a súlyszámok alapján – kézi szignálás alapján történik az ügyek kiosztása. Fontos megjegyezni, hogy a súlyszámok szignálást segítő számok, a későbbiek során sem válnak dinamikus súlyszámmá, azaz az adott ügyben folyó eljárást nem követi állandóan változó súlyszámzás.

A 6/2015. (XI. 30.) OBH utasítás (igazgatási szabályzat), illetve a helyi elnöki intézkedések szerinti ellenőrzéseket havonta végzem. Ez részben a törvényszék, részben az egész megye ítélezési tevékenységét érinti, és – ahogyan arra korábban is utaltam – ez a tevékenység részemről nem egy „szokásos rutin”. Ennek funkciója annak vizsgálata, hogy milyen (negatív vagy pozitív) változásra kell felkészülni, arra milyen igazgatási reakciók lehetségesek, és azoknak milyen kihatásai lehetnek. Ennek megfelelően tartom szükségesnek az igazgatási vezető felé ezt jelezni, egyúttal intézkedést kérni (vagy éppen nem kérni). Különösen fontos az öt éven túli ügyek havi rendszerességű vizsgálata azzal, hogy ezekben az esetekben szakmai szempontból is átbeszéljem az ügyet tárgyaló bíróval (ha szükségesnek látszik), hogy milyen, a büntetőeljárást gyorsító intézkedéseket lehet alkalmazni az adott ügyben. Anélkül történik természetesen mindez, hogy a döntést bármilyen módon befolyásolnám – ez a bírói függetlenség egyértelmű sértését jelentené –, itt csupán azt beszéljük át, hogy hogyan lehet a lehető legrövidebb időn belül az ügyben megalapozott döntést hozni, a vezetés ehhez milyen segítséget tud adni.

Az ítélezési és az igazgatási tevékenység átláthatósága kettős:

✓ bíróságon kívülre:

- a.) Az ügyelosztási rendben jelenik meg, ezáltal kiszámítható, hogy az állampolgárnak az adott ügyét miért az a bíró tárgyalja, akire az ügy kiszignálásra kerül. Ezt a váratlan helyzetek felülírhatják (ilyen volt például 21/2016. (XI. 30.) AB határozat miatt kialakult helyzet, vagy például a székhelyi bíróságra történő besegítés).
- b.) A Büntető Kollégium döntései a kollégiumi határozatokban jelennek meg, ennek célja a megyén belüli ellentétes joggyakorlat egységesítése. Ezek a határozatok megküldésre kerülnek a Kúria, a Győri Ítéltábla büntető kollégiumvezetőjének, de egyúttal a Komárom-Esztergom Megyei Főügyészségnek és a Komárom-Esztergom Megyei Ügyvédi Kamarának is.
- c.) a bíróságok ítélezési tevékenysége leginkább a sajtónyilvános ügyekről írt tájékoztatásokban jelenik meg. Részben a sajtószabályzat alapján én magam is nyilatkozom egyes konkrét ügyek kapcsán, de többször előfordult már, hogy általánosságban, egyes jogintézményekről kértek fel nyilatkozatra (legutóbb például a kártalanítás témakörében). Az új büntetőeljárás törvény bevezetése előtt, illetve a bevezetést követően pedig több nyilatkozatot adtam a helyi televízióknak, tájékoztatva az ügyfeleket a legfontosabb változásokról.

✓ bíróságon belülről:

A kollégiumi ülések jegyzőkönyvei, a kollégium határozatai a törvényszék belső honlapján feltöltésre kerülnek; minden évben beszámolok a kollégium és a kollégiumvezető igazgatási tevékenységéről, legalább negyedévente törvényszéki tanácskozássra kerül sor (lévén kis bíróság vagyunk, nagyon sokszor vannak ad hoc jellegű tanácskozások is). Valamennyi, az ítéltábláról, illetve a Kúriáról visszaérkező határozatot körbeadom, és így azt nemcsak az érintett, az ügyben érdemi döntést hozó bíró láthatja, hanem a többi bíró kolléga is. Évente több kollégiumi ülésre és konzultációs napra kerül sor, részben az éves munkaterv szerinti rendben, részben az előre nem tervezhető feladatoknak megfelelően rendkívüli jelleggel is. (Így készültünk fel például az e-ügyintézésre vagy a távmeghallgatással érintett telekommunikációs eszközök használatára is, hogy csak az elmúlt időszak jelentősebb eseményeit érintsem). A kollégium tevékenységét érintően a törvényszéki tanácselnökök az egyes járásbíróságok kijelölt kapcsolattartói, részt vesznek a járásbíróság által helyben szervezett szakmai megbeszéléseken, a vitás

kérdésekre vagy helyben adnak választ, vagy a kollégium elé tárják azokat a megvitatásuk céljából. Ez a kapcsolati rendszer azonban nem egy-, azaz járásbírósról kollégium felé irányuló, hanem kétirányú: ezzel a kollégiumnak úgy a szakmai, mint az esetleges igazgatási döntéseit tudják a tanácselnökök a járásbírói bírók, bírósági titkárok felé közvetíteni.

A BÍRÓSÁGHOZ VALÓ HOZZÁFÉRÉS EGYSZERŰSÍTÉSE

2018. év fordulópontot jelentett a bíróságok életében, ami az ügyfelekkel való kapcsolattartást jelenti: január 1-jén lépett hatályba az általam már hivatkozott E-ügyintézési törvény valamennyi ügyszakban. Ez számunkra – és különösen az ügyfelektől érkező beadványokkal foglalkozó kollégák számára – nehézséget jelentett: szakítanunk kellett a hagyományos kézbesítési módokkal, át kellett állnunk arra, hogy a nap 24 órájában érkezhessenek az ügyfelektől beadványok, válaszok, kérelmek, és más értelmet kapott a „postabontás” is. Szerencsére a polgári ügyszakban ekkora már a kezdeti nehézségeken túl voltak, így tudtak abban segíteni nekünk, hogyan oldjuk meg a váratlan helyzeteket, ám – az ügyszakok különbözősége ebben is meglátszott – több esetben szükséges volt egyeztetni a társszervekkel. Kezdetben két havonta, később negyedévente hívtam ezért össze az ügyészség, a rendőrség, a kormányhivatalok és a NAV képviselőit egy-egy megbeszélésre annak érdekében, hogy átbeszéljük, hogy az e-ügyintézés terén mit, hol tudunk fejleszteni, hol látunk vitás pontokat, mikor helyi és mikor országos szinten kell és lehet intézkedéseket hozni; az ezeken a megbeszéléseken megfogalmazott problémákat pedig továbbítani tudtam az OBH Elektronikus Eljárások Főosztálya felé. Minden ilyen megbeszélést egyébként megelőzött egy, valamennyi büntető- és szabálysértési lajstromiroda vezetőjével való közös szakmai nap a bíróságok részéről felmerült problémás helyzetek feltérképezése céljából.

Az ügyfelekkel való kapcsolattartás az e-ügyintézés bevezetésével érezhetően felgyorsult, a folyamat azonban nem áll meg ezen a szinten. Idén július 1-jétől bevezetésre kerül az Ügyfél Iratbetekintő Rendszer, ennek kialakítására azonban a felkészülés már a Beisz. 2019. január 1-jei módosításával megkezdődött. Megyénkben ugyanakkor már a Beisz. módosítását megelőzően elkezdődött az iratok BIIR Dokumentumtárba való feltöltése mind a büntető, mind a szabálysértési, mind a büntetés-végrehajtási ügyszakban, így korábban megkezdtuk a felkészülést az úgynevezett e-aktára való átállásra. Emiatt az ügyintézői munkateher ténylegesen csak a térítvények digitalizálásával és feltöltésével növekedett 2019. január 1-jét követően, a bírói munkateher pedig az utasítások BIIR-ben való rögzítésével. Ezek a lépések azonban szükségszerűek annak érdekében, hogy áttérjünk az elektronikus iratra, a Digitális Bíróság projekt egy következő állomására.

Ez a folyamat természetes módon okoz nehézséget, hiszen a megszokottól való eltérés, az újdonság megtanulása, elsajátítása többlet idő- és energiaráfordítást igényel. Nemcsak kollégiumvezetőként, de e-kapcsolattartóként is szükséges, hogy ezekre a folyamatokra odafigyeljek, azokat koordináljam, illetve képzések, megbeszélések szervezésével, tartásával segítsen.

Az ügyfelekkel való kapcsolattartás másik nagy pillére 2018 őszétől a távmeghallgatáshoz szükséges technikai eszközök felszerelése, majd beüzemelése. Ez a folyamat sem egyik pillanatról a másikra zajlott, hiszen az első felmérések már 2016 decemberében megtörténtek, a

kivitelezés azonban csak a Be. hatályba lépése után fejeződött be. Az ezzel kapcsolatos oktatást megszerveztem és megtartottam, a gyakorlat kialakítása jelenleg is tart, és ebben azoknak a kollégáknak van nagy szerepe, akik a mindennapi életben egyre gyakrabban alkalmazzák ezeket a technikai eszközöket. Megyénk az országban ugyanakkor egyedülálló, hiszen nem rendelkezünk büntetés-végrehajtási intézettel, ezzel szemben három büntetés-végrehajtási intézet „szolgál ki” minket: a győri, a székesfehérvári és a váci büntetés-végrehajtási intézet. Mivel csak a Tatabányai Törvényszéken és a Tatabányai Járásbíróságon került kialakításra távmeghallgatásra alkalmas tárgyalóterem, szükségesnek látom a többi bíróságon, de leginkább az Esztergomi Járásbíróságon egy tárgyalóterem távmeghallgatási eszközökkel való felszerelését (ez a bíróság tart kapcsolatot egyedül a Váci Fegyház- és Börtönnel, ekként a nyomozási bírói és a perbírói feladatok ellátásához nem kellene Budapesten keresztül megközelíteniük Esztergomot, ha lenne távmeghallgatásra alkalmas tárgyalóterem ezen a bíróságon is).

Mivel idén az országban központi fejlesztésként további távmeghallgatási végpontok kerülnek kialakításra, ezért a céloom nem lehet más, mint azt kérni a központi vezetéstől, hogy az Esztergomi Járásbíróságon – a lehetőség szerint – minél hamarabb kiépüljön egy ilyen rendszer.

A KÉPZÉSI RENDSZER FEJLESZTÉSE, EGYÜTTMŰKÖDÉS A TÖBBI HIVATÁSRENDDDEL

A képzési rendszer szintén jelentősen átalakult az elmúlt hat évben: a Magyar Igazságügyi Akadémián zajló központi szakmai képzések regionális szintre kerültek, ennek körében szorosabbá vált a kapcsolat a Győri Ítéltáblával, hiszen a regionális képzések megszervezésében az ítéltábla kapott koordináló szerepet. Ebben a képzési rendszerben a Tatabányai Törvényszék mindig vállalt feladatot: szakmai napot tartott a kábítószeres bűncselekmények, illetve a közlekedési bűncselekmények témakörében, 2019 őszén pedig a leplezett eszközök alkalmazása és az abból nyert bizonyítékok felhasználhatósága témakörében kerül majd sor ilyen regionális szakmai nap megtartására. Kapcsolatunk kiválóan mondható a régió belül a többi kollégiummal is: 2015-ben közös kollégiumi ülést szerveztem a védői jogok érvényesülése kapcsán, ahol mind a Győri Ítéltábla, mind a régióhoz tartozó többi kollégium képviselői jelen voltak; közös kollégiumi ülések megtartására került sor a Győri Törvényszékkel, illetve közösen szerveztünk workshopot a Veszprémi Törvényszékkel a büntető ítélezés járulékos kérdéseit érintően.

A képzési rendszerünk azonban helyi szinten fejlesztésre szorul, és ebben segítségemre lesznek azok a képzési technikák, melyeket – alapszíntén ugyan, de – elsajátítottam 2019 januárjában, és amelyeknek az alkalmazására már a 2019-ben indult, a határozott időre kinevezett bírókat, a bírósági titkárokat és a bírósági fogalmazókat érintő úgynevezett Új Generációs képzésben sor került. Ezeknek a technikáknak a bemutatása, mások számára való továbbadása tudásmegosztást jelent, fontos, hogy megismerhető legyen nemcsak a büntető, de a civiliztikai kollégiumba tartozó kollégák számára is. Ennek érdekében szándékozom képzést tartani helyi szinten arról, hogy hogyan lehet jól előadást tartani, illetve melyek azok a technikák, amelyek egy-egy előadást gazdagabbá, de ami még fontosabb, hogy hatékonyabbá tehetik.

A többi hivatásrenddel a Büntető Kollégiumnak jó kapcsolatot sikerült kialakítani: többször történt egyeztetés a Komárom-Esztergom Megyei Főügyészséggel szakmai-igazgatási kérdé-

sekben (így például a bíróság elé állítások megszervezésében az egyes bíróságokon), előadásokat tartottam a Komárom-Esztergom Megyei Ügyvédi Kamara által megszervezett szakmai napokon. Az elektronikus ügyintézés kapcsán különösen fontos a rendszeres kapcsolattartás a többi hivatásrenddel és társhatóságokkal, így – az ügyészségen és az ügyvédi karon túl – a rendőrséggel, a NAV-val és a kormányhivatalokkal is.

Törvényszékünk elsősorban a győri Széchenyi István Egyetemmel tart kapcsolatot, ahol én magam is államvizsgázatok. Ennek a szakmai kapcsolatnak a bővítése várható 2019-ben egy, a büntető anyagi jogot és eljárásjogot komplexen összefoglaló gyakorlati workshop megszervezése keretében.

2020. évben előre láthatólag a bűnjelek átkerülnek a NAV-hoz, ennek szakmai-igazgatási előkészítése azonban már az idei év feladata, így célom természetesen az – együtt a törvényszék elnökével –, hogy a bűnjelek átadása minél gördülékenyebben történjen meg.

EDDIGI SZAKMAI ÉS IGAZGATÁSI TEVÉKENYSÉGEM

2013-ban vettem át a Büntető Kollégium vezetését a Tatabányai Törvényszéken. Az Alaptörvény 2012-es hatályba lépése után először járásbírói szinten kerültek kiírásra és betöltésre az álláshelyek, és csak ezt követte a törvényszék. Ezért a hirtelen megnövekedett másodfokú ügyteherrel csak járásbírói kollégák segítségével sikerült megbirkózni. Ezt követően a Tatabányai Járásbírói Kollégiumon növekedett meg az ügyszám – ezen belül az előregedett ügyek száma –, amit szintén kirendelésekkel lehetett orvosolni. Mindezekre a kihívásokra – úgy érzem – a kirendelések megszervezésével, a törvényszéki álláshelyek betöltésével, az ügyelosztási rend megfelelő kialakításával sikerült hatékonyan reagálni és mára normalizálni a megyén belül a munkaterhet.

Ezalatt az idő alatt sikerült úgy kialakítani a fellebbviteli tanácsokat is a törvényszéken, hogy azonos munkateherrel tudjanak dolgozni, közben én járásbírói bírókkal, mint előadó bírókkal alakítottam fellebbviteli tanácsot annak érdekében, hogy a szakmai fejlődésüket ezzel segítsem (három-négy havonta került kirendelésre egy-egy járásbírói kolléga az általam vezetett tanácsba a másodfokú ítélezés tapasztalatainak elsajátítására).

Részt vettem a Büntető Törvénykönyv hatályba lépését megelőzően annak oktatásában regionális szinten, majd 2018-ban a Büntetőeljárás törvény kapcsán több témakörben oktattam a Veszprémi Törvényszéken, a Székesfehérvári Törvényszéken, a Szombathelyi Törvényszéken és a Tatabányai Törvényszéken. Ez utóbbi jogszabályhoz kapcsolódóan készült, a Coospace-n fellelhető kézikönyvben a távmeghallgatáshoz és az e-ügyintézéshez kapcsolódó részt én írtam.

2016. novembere óta a mai napig e-ügyintézési kapcsolattartó bíró vagyok, melyhez nemcsak az elektronikus kapcsolattartás, de a távmeghallgatás is idesorolandó. Ennek gyakorlati bevezetése kapcsán több előadást, helyi képzést tartottam, nemcsak a bírók és bírósági titkárok, de az ügyintézők részére is.

2016. óta vagyok minden évben tagja a Majláth-bizottságnak, ennek során a büntetőjogi szekcióban benyújtott pályázatokat bíráljuk el.

2017-től a mai napig tagja vagyok a Moneyval szakértői bizottságnak (ez az Európa Tanács Moneyval országjelentésben Magyarország részére megfogalmazott pénzmosás elleni ajánlások végrehajtásáról készített akciótervről szóló kormány határozat alapján létrehozott bizottság), amely 2018-ban összefoglaló jelentést készített a pénzmosást jelentő bűncselekmények felderítése és a jogszabály értelmezése kapcsán (ezt valamennyi kollégium, illetve a Büntető Kollégiumvezetők Országos Értekezlete is megvitatta).

Ugyancsak 2017. év második felében jött létre a Digitális Csillagtérkép munkacsoport, melynek elsődleges feladata az országban a különböző bíróságokon használt számítógépes programok feltérképezése, ennek nyilvántartása egy országtérképen, illetve az újonnan fejlesztett programok használata előtt azok véleményezése, a tevékenysége ugyanakkor összefüggésben van a Digitális Bíróság projekt többi munkacsoportjának a munkájával is.

Úgyszintén 2017. évben kezdődött el a tevékenysége az Álomból a valóság! munkacsoportnak. Ennek tagjaként a Microsoft Office-programcsomagra 2018 júliusától történő áttérés elősegítése a feladatom, így ennek keretén belül központi oktatáson is vettem részt előadóként, mint ahogy a tesztelés is a feladataim egyike.

2018. év második felében alakult a Büntetőeljárás törvény hatályosulásának vizsgálatát célzó munkacsoport, ennek tagjaként jogszabálytervezetek véleményezése, illetve a törvény hatálybalépését követő igazgatási intézkedések kezdeményezése, vizsgálatok elvégzése a feladatom (ebben egyik pilot helyszín lehet Komárom-Esztergom Megye is).

2018-ban lettem a tagja a kiberbűnözéssel foglalkozó szakmai hálózatnak, ennek feladata adatok felmérése és kiértékelése, tanulmányok készítése, illetve a kiberbűnözés terén a jogalkalmazói jogértelmezés egységesítése.

Szintén ugyanebben az évben, márciusban a Határozatszerkesztési munkacsoport Büntetőjogi almunkacsoportja kezdte meg a tevékenységét, tagjaként több ülésen vettem részt, előkészítő anyagokat készítettem szabálysértési és büntetés-végrehajtási határozatok terén. A munkacsoport létrehozta az érdemi első- és másodfokú döntések drótvázát és több mintát készített el szabálysértés, büntetés-végrehajtás, büntető nemperes és büntető peres határozatok kapcsán, illetve ennek mentén kézikönyv is készült. Mindez az egységes ítélkezést, de – többek között – az anonimizálási folyamatot is egyszerűbbé és gyorsabbá teheti.

2018 szeptemberétől 2019 májusáig tart a Fővárosi Törvényszékre történő központi megbízásom a Pesti Központi Kerületi Bíróság szervezetfejlesztése kapcsán. Ennek keretén belül több interjút készítettem dr. Vágó Zsolt kollégámmal, a Debreceni Járásbíróság elnökével együtt; az én feladatom a szakmai elképzelések kapcsán a javaslatok összegyűjtése és egységes formába öntése volt.

Részt veszek a Magyar Igazságügyi Akadémián, a határozott időre kinevezett bírók, a bírósági titkárok és a bírósági fogalmazók központi képzésében már több éve, 2019-ben már a megújult, Új Generációs képzési modell formájában.

Ezek mellett több előadást tartottam egyéb témakörökben is mind helyi, mind regionális szinten – például perújítás, hatályon kívül helyezési gyakorlat, a büntető ítéletek járulékos kérdései, stb. témakörben –, de a Magyar Igazságügyi Akadémián is (pénzmosás, illetve kábítószeres bűncselekmények mennyiségi kérdései kapcsán), vagy az Egri Törvényszéken (szintén pénzmosás témakörben).

Tagja vagyok a jogi szakvizsgabizottságnak, illetve államvizsgáztatok a győri Széchenyi István egyetemen.

Fontosnak gondolom ugyanakkor a szakmai feladatok megosztását a kollégiumon belül. Ez a folyamat részben már megindult, hiszen több sikeres programot szerveztünk és szervezünk 2019-ben is a gyermekközpontú igazságszolgáltatás keretein belül, ennek kézben tartója az egyik büntető fellebbviteli tanács elnöke; törvényszékünkön pedig az egyik kolléga az európai jogi szaktanácsadói hálózat tagja. Ugyanakkor más szakmai területek gazdájaként a legképzettebbek, a legnagyobb gyakorlattal rendelkezők szintén kikerülhetnek a kollégium tagjai közül: a kollégiumvezetőnek ezért fontos feladata lesz ennek a helyi szintű szakmai hálózatnak a kialakítása, illetve működtetése.

ÖSSZEGZÉS

Végül csupán felvillantani szeretném azokat az elképzeléseket, amelyekről az előzőekben írtam, mintegy összefoglalásként.

Rövid távú (egy éven belül megvalósítható) tervek:

- ✓ helyi képzés előadók számára előadási technikákról;
- ✓ MS eszközökkel kapcsolatos képzések megszervezése, tartása;
- ✓ felkészülés az ITR, illetve az e-akta használatára;
- ✓ felkészülés a bűnjelek átadására;
- ✓ besegítés kártalanítási ügyek kapcsán a Székesfehérvári Törvényszéknek.

Hosszú távú (egy évnél hosszabb időtartamra szóló) tervek:

- ✓ időszerű és megalapozott ítélkezés biztosítása, amelynek körében kiemelten fontos az új Be. adta eljárást gyorsító lehetőségek rendszeresen visszatérő vizsgálata; a kollégium célvizsgálati feladatai közé az új eljárásjogi eszközök hatékonyságát érintő vizsgálatok beemelése;
- ✓ ne legyenek öt éven túli ügyek;
- ✓ csak olyan két éven túli ügyek legyenek, amelyek hatályon kívül helyezés folytán váltak azzá;
- ✓ az eddig kialakított szakmai, képzési, kapcsolati rendszer fenntartása;
- ✓ olyan képzések beindítása, amelyek folytán a tisztviselők több területen is felkészültek lesznek;
- ✓ helyi szinten szakmai hálózat kialakítása.

Szokatlanul tűnő mottót választottam a pályaműnek, meglehetősen, egy komoly pályaműhöz talán nem is illő. Ám azt gondolom, hogy a nagy kódexek – a Büntető Törvénykönyv, a Büntetés-végrehajtási törvény, majd legutoljára a Büntetőeljárás törvény – hatályba lépését követően most már a végrehajtás lesz a főszerep. Eddig véleményezhettük ezeket a törvényeket – és a hozzájuk kapcsolódó több mint száz jogszabályt –, de ezt az időszakot le kell zárni. Jönnek persze újabb kihívások – ebben biztos vagyok –, de az elmúlt hat év kiemelkedő és a büntető ügyekben dolgozó valamennyi kolléga számára meghatározó jelentőségű volt: megváltozott a jogszabályi és a technikai környezet, immár a XXI. század ügyfelei kívánalmainak megfelelően. Az előttünk álló időszak most már a tetteké: folyamatosan értelmezni, majd alkalmazni kell a jogszabályokat, kialakítani azt az egységes jogértelmezést, amelyet az utánunk jövő generációknak átadhatunk, lerakni azokat az első köveket, amelyen később fel lehet építeni a teljes, megújult büntetőjogi gondolkodásmódot. Ez a feladat nagy kihívás, és ebben része van valamennyi bírónak, bírósági titkárnak, tisztviselőnek, de ugyanígy az igazgatási vezetőknek is.

Az elmúlt időszakot, a közös munkát mindenkinek köszönöm, egyúttal kérem a kollégáimat, illetve az Országos Bírósági Hivatal elnökét, hogy – amennyiben az elképzeléseim találkoznak az övékével – biztosítsanak a támogatásukról.

Esztergom, 2019. április 29.

dr. Budai Vince
bíró